

ŠKOLNÍ PROGRAM EVVO

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (dále jen EVVO) je realizována na podkladě Metodických pokynů MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) č. j. 16745/2008 – 22 ze dne 27. října 2008.

1. Vymezení pojmů a dokumenty EVVO

1.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Tyto pojmy jsou chápány jako vzdělávání, výchova či osvěta všech žáků školy, jako dlouhodobé působení na žáky tak, aby jejich konání a postoje směřovaly k udržitelnému rozvoji společnosti i ochraně přírody. Mají výrazně interdisciplinární povahu a opírají se nejen o přírodovědné ale i společenskovední disciplíny. Vzděláváním se rozumí zejména ovlivňování racionální stránky osobnosti, výchovou se rozumí působení na city a vůli. Osvětou označujeme ve školním programu předávání informací zejména neformálními způsoby v rámci volnočasových aktivit. Pojem ekologická výchova má obsahově stejný význam, ale v činnostech školy jsou v souvislosti s tímto pojmem zahrnuty aktivity spojené zejména s přírodou a přírodovědnými předměty spíše než činnosti z oblasti sociálních vztahů a interakcí, humanitních předmětů či komunikace. Tyto jsou včleněny pod komplexní pojem environmentální výchova. **Environmentální výchova je školou chápána jako prostředek k celkovému rozvoji osobnosti žáka.**

1.2 Základní rámec pro EVVO školy vychází z dokumentů:

- Akční plán Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice na léta 2010 – 2012 s výhledem do roku 2015 (AP SP EVVO)
<http://eagri.cz/public/web/mze/poradenstvi-a-vyzkum/publikace-a-dokumenty/akcni-plan-ministerstva-zemedelstvi-2009.html>
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2011 – 2020 Jihomoravského kraje
file:///C:/Users/pc/Downloads/koncepce_evvo_2011-2020.pdf
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) č. j. 16745/2008 – 22 ze dne 27. října 2008.
- ŠVP SŠ KNIH a Rámcový vzdělávací program SŠ (RVP)
- Školní vzdělávací program Gymnázia Globe v platné verzi
- Dlouhodobá koncepce školy
- Školní plán EVVO a jeho zapracování do ročního plánu školy
- Školní řád

2. Plánování, cíle a úkoly

EVVO představuje jednu z priorit výchovně vzdělávacího procesu.

K úkolům školy v oblasti EVVO patří:

- Stanovení dlouhodobé koncepce školy v oblasti vzdělávání a výchovy, její rozpravování a začlenění do ŠVP, promítání výsledků plánování do dokumentů a návazně do každodenního života školy či školského zařízení
- Vytýčení spolupráce školy s partnery
- Stanovení odpovědnosti k zajištění EVVO ve vzdělávání a výchově všech žáků
- Materiální, prostorové, finanční zajištění EVVO
- Zpracování zpravidla krátkodobého akčního (ročního) programu na nejbližší školní rok.
- Vzdělávání pracovníků školy a školského zařízení v oblasti EVVO včetně vzdělávání řídicích pracovníků a školního koordinátora EVVO formou akreditovaných seminářů v rámci DVPP, školení či kurzů, samostudia
- Vytváření kulturního a pozitivního interiéru školy, ekologizace provozu školy a školního areálu
- Usilování o formování dobrých vztahů ve třídě i škole jako předpokladu využití aktivních metod výuky v EVVO; usilování o vytváření dobrých vztahů mezi žáky a pracovníky školy pro vytváření celkově pozitivního a klidného klimatu a přátelské atmosféry, která formuje osobnost žáků.

3. ŠVP

je zaměřen přednostně na včlenění environmentální výchovy do vzdělávacího programu školy ve spolupráci s zřizovatelem školy a dalšími partnery. Výuka je vedena s využitím ICT.

ŠVP SŠ KNIH rozpracovává EVVO zejména jako:

- cíle EVVO
- výchovné a vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO na úrovni celé školy
- výchovné a vzdělávací strategie naplňující cíle EVVO na úrovni vyučovacích předmětů (v části Učební osnovy),
- formy EVVO – např. integrace tematických celků do jednotlivých předmětů, samostatný předmět, kurz, seminář, projekt, série tematických dnů (v částech Charakteristika ŠVP – Průřezová témata a Učební osnovy – Charakteristiky vyučovacích předmětů), témata EVVO (v částech Charakteristika ŠVP – Průřezová témata a Učební osnovy – Vzdělávací obsahy vyučovacích předmětů),

V oblasti **kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:**

- aktivně využívá kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení konfliktů v kolektivu a řešení problémů životního prostředí,
- učí žáky hledat různé varianty řešení problémů společenstva, ale i neživého životního prostředí
- podporuje schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím
- učí žáky orientovat se ve společnosti a posoudit vlivy, kterými na něj společnost působí.

V oblasti **pracovní kompetence, v rámci odborných kompetencí**

- napomáhá žákům osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě, vede žáky k jejich uplatňování v každodenním životě,
- učí žáky uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí).

V oblasti **kompetence občanské** učí žáky:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické

provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,

- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,
- projevovat úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě
- odpovědně jednat ve společnosti a přijímat důsledky svých činů.

V oblasti kompetence k podnikavosti vede žáky:

- k vytváření koncepcí a realizaci podnikatelských záměrů odpovídajících zkušenostem a možnostem jedince resp. podnikatele jako celku,
- k posuzování a kritickému hodnocení rizik podnikatelského záměru ve vztahu k životnímu prostředí a udržitelnosti trvalého rozvoje společnosti,
- k zvážení míry své (případně i kolektivní) nezbytné potřeby ve vztahu ke konzumaci produktů podnikání v souvislosti s vyčerpáním či devastací neobnovitelných zdrojů a přírodního prostředí,
- k získávání informací o možnostech profesního uplatnění ve sféře globální ochrany přírody, či ve sféře kontroly způsobu podnikání v zájmu zdravého vývoje a přežití lidského druhu.

Součástí výchovy je informální učení a neformální vzdělávání v oblasti EVVO realizované také v mimoškolních aktivitách.

Při realizaci EVVO jsou uplatňovány metody a formy vzdělávání, které vedou k aktivizaci žáků:

- tvořivá činnost žáků je podporována v projektech jednotlivců, tříd nebo školních projektech
- výuka je v určitých předmětech vedena také v terénu
- osobnostní rozvoj a vytváření třídního týmu je podporováno adaptačním kurzem a aktivitami na mimoškolních akcích
- jsou organizovány jednodenní i vícedenní pobytové programy prožitkové pedagogiky v centrech ekologické výchovy a v chráněných územích, v centrech volného času
- je vřazována návštěva muzeí, exkurzí, výstavy a návštěvy dalších institucí
- probíhají besedy s odborníky a veřejnými činiteli ve škole
- jsou realizované školní ekologické projekty (včetně zapojení do mezinárodních, celostátních a regionálních projektů)
- poznávání okolního prostředí v regionu je realizováno v předmětech Základy přírodních věd, Zeměpis
- vzdělávací oblast Člověk a svět práce je u nejstarších žáků realizována v součinnosti s partnery z odborné praxe – např. v projektu Studentská obchodní snídane
- technická a organizační opatření přispívající k ekologizaci provozu školy - třídění PET lahví a odpadního papíru

Partneři školy při realizaci EVVO

Základním partnerem při realizaci EVVO aktivit SŠ KNIH je její zakladatel, Gymnázium Globe.

K partnerům školy při realizaci EVVO patří dále:

- zastupitelé MČ Brno-Vinohrady, Kulturně vzdělávací a informační centrum Vinohrady, zastupitelé Města Brna resp. Jihomoravského kraje,
- ekologická centra (SEV Kaprálův mlýn, Lipka Brno, Tereza Praha)
- Knihovna Jiří Mahena
- odborníci z řad podnikatelské veřejnosti (BforB, Kurzor, a další)
- další spolupracující školy při společné realizaci projektu ESF Globální vzdělávání pro udržitelný rozvoj v síti spolupracujících škol, obce a ekologických sdružení CZ.1.07/1.1.00/14.0143

4. Stanovení odpovědnosti k zajištění EVVO ve vzdělávání a výchově všech žáků.

- **Zakladatel školy**, kterým je Gymnázium Globe, zajišťuje prostorové a materiálních podmínky podporující aktivity EVVO (ve vnitřních i venkovních prostorách) a vybavování školy materiálem potřebným pro EVVO. Zabezpečuje ekologizaci provozu školy a areálu školy. Vyhledává doplňkové zdroje pro financování EVVO (granty). Podílí se na vytváření podmínek pro realizaci EVVO.
- Za celkovou koncepci vzdělávání a realizaci EVVO na škole odpovídá **koordinátor EVVO**. Zajišťuje metodickou podporu – preferování zkušenostních metod včetně výuky v terénu, integrovaného tematického, problémového a projektového vyučování, protože jsou v EVVO účinné. Ředitel školy úzce spolupracuje s koordinátorem EVVO resp. statutárním zástupcem zakladatele.
- **Ředitel** školy schvaluje a finančně zajišťuje další vzdělávání pracovníků.
- **Koordinátor EVVO** odpovídá za realizaci EVVO. Vytváří ve spolupráci s ostatními pracovníky školy a dalšími partnery školní program EVVO. Odpovídá za zpracování krátkodobého (ročního) plánu EVVO. Dbá, aby byl školní program EVVO v souladu s další dokumentací školy a navrhuje řediteli školy začlenění EVVO do další dokumentace školy. Průběžně zvyšuje svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora EVVO. Poskytuje ostatním pracovníkům konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činností a iniciuje další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO. Má za úkol iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. s environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi (nestátními i zřizovanými veřejnou správou). Spolu s členy vedení vyhodnocuje plnění programu EVVO.
- Za plnění ročního plánu školy odpovídá **zástupce ředitele** pro pedagogický proces, který deleguje část odpovědnosti za organizaci jednotlivých aktivit na **předsedy předmětových komisí** (přírodovědnou, humanitně, odbornou).
- Za aplikaci EVVO do jednotlivých předmětů přednostně formou metod aktivizujících tvořivost, pozitivní postoje a odpovědnost za prostředí z pohledu lokálního i globálního odpovídají **jednotliví vyučující**.
- Za udržování pozitivního a estetického školního prostředí odpovídají **všichni pracovníci** organizace.

5. Roční plán EVVO

Nedílnou součástí Školního plánu EVVO, je pro daný školní rok roční plán EVVO.

6. Platnost dokumentu

Tento dokument nabývá platnost dnem vydání.

Vydáno v Brně dne 30. srpna 2013

Zpracoval: RNDr. Libuše Bartková, statutární zástupce zakladatele a koordinátor EVVO Střední školy KNIH, s.r.o.